

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főter 9 szám

Telefon: 42. szám.

Íráratokat nem adunk vissza.

Évleírásban minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, féltre 6 kor
negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
diszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir
detések természetük szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté
seknek árkedvezmény.

Az utolsó fejezet.

— okt. 13.

Megbukott végképen a pánszlávizmus, melynek ördöge év-századon át nyugtalanította a vén Európát. Az orosz agyontámogatás alól menekülnek a balkáni népek, melyekbe ez fojtotta bele hosszú időközön át a lélegzetet. Miklós cár abban a pillanatban, mikor Bulgáriának elküldötte ultimátumát, maga gunyolta ki a hazug frázisokat, melyek a szláv népek védőjének és felszabadítójának tüntették föl őt.

Olyan balkáni háború, melyet Oroszország egy balkáni nép ellen indít, cinikus meztelenségben állítja oda a megváltó cár alakját, aki előtt pánszlávizmus anyagát jelent, mint pánoszság és halálra ítélt minden szláv nemzet, ha ez független mer lenni s nem csuszó-mászó atomosságban lesi parancsait.

Oroszország most csakugyan megváltja a Balkánt azzal, hogy ellene fordul és a Balkán megújítását jelenti, hogy az egy nyelvű, egy vallású bolgár nép ököllal vág oda hatalmas rokona arcába. És csak szégyenletesebb teszi a lerongyolódott Oroszország szerepét, hogy balkáni akcióját idegen nemzetek katonáival nyitellen megindítani.

Egyébként a nagy dráma minden jel szerint utolsó felvonása elé önértetes nyugalommal nézhetünk. Mi történik most? A középponti hatalmak és Törökország oldalára új és hűséges szövetséges állott, melyet egy önálló és kemény nemzetnek kijáró tisztelettel üelünk magunkhoz. Az entente viszont új ellenséghez jutott, mellyel szemben új erőre lesz szüksége. Honnan veszi ezt az erőt? Talán a máris elpusztult Franciaország, mely tizenégy hónap után sem bírja departementjét idegen uralom alól felszabadítani, küldhet Szalonikibe hatalmas sereget? Vagy az angol szárazföldi csapatok, melyek véres fejjel szaladnak Gallipoli alól, olyan erősek, hogy Szerbiát védelmezhetik? Oroszország végképp elvesztette azt a háborút, melyben az entente seregei történelmi kudarcat szenvedtek neki a Balkánon, ahová az ő presztízse mentésének kedvéért indulnak meggondolatlan kalandra.

Nagy és világraszóló szerencsés változások reménye kopogtat a szívünkön. Bocsássuk magunkhoz.

Fontos gyűlések a vármegyén.

Törvényhatósági bizottsági közgyűlés és közigazgatási bizottsági ülés. — A vármegye a város ellen. — A közigazgatási bizottság fellrta a kormányhoz a vármegye gazdasági helyzete tárgyában.

— okt. 13.

Zemplénavármegye törvényhatósági bizottsága hétfőn délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott s mivel ugyane napra esett a közigazgatási bizottságnak havonta tartani szokott rendes ülése is és így a megyegyűlést ez követte: e szerint a hétfői napon egymást követőleg két fontos és érdekes gyűlése zajlott le a vármegyének.

Ugyanis mindkét gyűlés napirendjén nevezetes tárgyak szerepeltek és ezek körül érdekes, tartalmas viták fejlődtek ki és jelentős határozatok jöttek létre.

I.

A vármegyei közgyűlésen, melyet az éljenzéssel fogadott Meczner Gyula főispán nyitott meg meleg szavakban üdvözölve a megjelenteket, tulajdonképpen csak két ügy került színpadra, de ezek közül az egyik igen nagy fontossággal bírt Sátoraljaujhely városnak nemcsak közegészségügyi viszonyaira, de általában mondhatni az egész városfejlődésére.

Megelőzőleg a közgyűlés a háborús drágasági segélyek kérdését intézte el, 90—200 koronás segélyeket szavazva meg azoknak a vármegyei tisztviselőknak, akik ez iránt kérényt nyújtottak be. Majd nagy érdeklődés közepette rátért a közgyűlés az Ujhelyben tesőd közegészségügyi intézkedésekre, illetve az ezek tárgyában hozott képviselőtestületi határozat ellen benyújtott felebbezésre, amelyet dr. Chudovszky Móríc köz-kórházi főorvos, cs. és kir. törzsorvos és dr. Szepessy Arnold, Ujhely város tiszti főorvosa nyújtottak be.

Olvasóink előtt felesleges ennek az ügynek előzményeit bővebben fejtegetnünk. Annak idején bőven beszámoltunk annak a nagyszabású ankétnek tanácskozásairól és határozatairól, mely a főispán összehívására és elnöklete alatt a vármegyeházán megtartott, majd ismertettük a főispánnak a városhoz intézett terjedelmes és kimerítő leiratát, melyben feltárja mindazokat a súlyos hiányokat és egyes részletekben egyenesen botrányos állapotokat, amikben a város közegészségügye szenved; így a Vöröskör-épület tühretlen állapotát, az utcák gondozatlanságát, a rettenetes és szégyenletes gyalog- és kocsijárókat stb., szóval mindazon hiányokat, melyek ugyan elsősorban a közegészségügy rovására mennek, de a melyeknek orvoslása nagy és üdvös kihatással volna általában a város kívánatos fejlődésére. Egyuttal megjelölte a főispáni leirat az utakat és módokat is a bajok orvoslására és a legnyomatékosabban köteletségévé tette a város vezetőségének és a képviselőtestületnek a kívánt és közérdekéből halaszthatatlan intézkedések megtételét.

Ismertettük ezután a képviselőtestület tanácskozásait és határozatait s azonnal a legélesebb kritikával is illetük azokat, kifejtve, hogy ezek a határozatok megint csak az ügy előmozdítását, elposványosítását célozzák és eredményezhelik és már akkor azonnal rámutattunk arra, miszerint nézetünk szerint lehetetlen, hogy ezek a tessék-lássék hozott határozatok a felsőbb hatóságok közbelépését s kényszerítő beavatkozását ne provokálják.

A hétfői közgyűlés teljes mértékben igazolta ebbeli nézeteinket. A kifejlődött magvas vitában, melyben az elnöklő főispánon kívül gr. Mailáth József, dr. Chudovszky Móríc, dr. Szirmay István stb. vettek részt, minden felszólaló egyetértett az iránt, hogy tovább a városnak ezt az indolenciáját és halogatását nem lehet tűrni és a legkomolyabban rá kell szorítani a várost arra, hogy polgárai érdekében a legelemibb kötelességeit teljesítse.

A törvényhatósági bizottság megemmesítette a városnak ez ügyben hozott összes határozatait és utasította a polgármestert, hogy a fentebb érintett közegészségügyi ankét határozatait záros határidő alatt hajtsa végre és erre legvégső terminus gyanánt f. évi december hó 31. ét tüzte ki.

A vármegye határozata bizonyára a legszélesebb körökben, ahol ennek a városnak fejlődését komolyan méltatják, megnyugvást és meglegedést fog kelteni.

II.

A közigazgatási bizottság ülésében, mely a megyegyűlést nyomon követte, előterjesztésre került az alispán rendes havi jelentése, melynek érdekesebb részleteit itt adjuk:

Tüzeset előfordult az elmúlt hónapban a szerentesi járásban: Tiszaluczon, Szerencsen és Megyaszón. Kárösszegek biztosításból megtérülnek. Az ujhelyi járásban: Ozékén, a kár biztosításból megtérül. A gálszécsi járásban: Uporban, Kelecsényben és Töketerében. A kár részben biztosítva volt. A sztrópkói járásban: Sztrópkón, ahol 5 ház égett le.

Az 1865—72. évfolyambeli népfelkelők bemutató szemléje a bodrogközi, sátoraljaujhelyi, gálszécsi, varannói, szinnai, sztrópkói és mezőlaborezi járásokban megtartott. Ezen évfolyamokból előállott összesen 7336.

Az utak és műtárgyak állapota általában véve jó. A felső járásokban a hadműveletek folytán elromlott utaknak teljes jókarba helyezése, állandó javítási munkálatokkal folyamatban van.

A közegészségügy állapota a múlt hónapban kielégítő volt. Egyes járásokban szörványosan fordultak elő epidemikus betegségek, e járványok elfojtására minden szükséges óvintézkedés megtétetett.

A cséplések befejezése után megállapított termés eredmény kielégítő, sőt sok helyen jónak mondható. Az őszi mezőgazdasági munkák a rendelkezésre álló esékely igás munkaerővel, folyamatban vannak. A burgonya kiszedése, a kukorica törése megkezdődött, illetőleg nagyrészt be is fejeztetett. A burgonya sok helyen igen kedvező hozamot ígér, félős azonban, hogy a gyakori esőzések a burgonya rothadását fogják eredményezni. A szeptember 23-iki korai

erős fagy a felvidék egyes helyein a babot, tengerit, tatárkát és tököt tönkretette. A sarju betakarítása is folyamatban van s mennyiségével általában kárpótolni fogja a gazdákat a rossz termésért. — A szüretelés megkezdődött.

Az alispáni jelentés után a tárgyszerűzet többi pontjaira tértek át.

Az ülésen elintéztett számos tárgy közül kiváló méltatást érdemel a bizottság tanácskozása és határozata a vármegye, — sajnos, — rózsásnak éppen nem mondható gazdasági helyzete felett.

Ez ügyben Szilassy György gazdasági felügyelő jelentése kapcsán először gróf Mailáth József tartott beszédet, melyben különösen három körülményre hívta fel a bizottság figyelmét. Először, hogy dacára a fogatok nagy hiányának, vármegyénkben még mindig folynak lóvásárlások és innen lovakat kivisznek, másodsor a vármegye gabonaszükségletének fedezését érintette és végül kimerítően esetelte a hadsegélyezés terén a mai gyakorlat szerint fennálló nem egy visszasságot.

Az elnöklő főispán kimerítő beszédben reflektált az elhangzottakra, ismertette különösen a gabonaszükséglet fedezésének kérdését, melynek lényege, hogy a megye gabonaszükséglete mintegy 1310 vagonra rug, amelynek fedezése a vármegye területének terméséből csakis úgy volna biztosítható, ha a requirálás engedélyeztetnék, annál is inkább, mert jól tudjuk, hogy a gabonával igen sokan spekulálnak s azt visszatartják.

Többek felszólalása után az ment határozatba, hogy a közigazgatási bizottság feliratot intéz a kormányhoz, amelyben a felvetett kérdéseknek a vármegye érdekei szempontjából való kedvező elintézését fogja kérelmezni. Így nevezetesen a ló és marja-kivétel megakadályozását, a gabona requirálását, továbbá a hadsegélyezés kérdésében mutatkozó egyes anomáliák orvoslását.

Végül örvendetesen említjük még fel a közigazgatási bizottság üléséből dr. Löcherer Lőrinc vm. t. főorvos azon jelentését, hogy a koleraveszélyt annyira sikerült korlátozni, hogy jelenleg egyetlen koleraeset sincs a vármegye területén.

A harmadik hadikölcsön.

Kedvező kilátások az egész vonalon.

— okt. 13.

Az állami létünkért tizenégy hónap óta folyó diosőséges küzdelemben a kormány ismét a nemzethez fordul, hogy a háboru okozta kiadások fedezéséről új nemzeti kölcsön felvételével gondoskodjék.

A második hadikölcsön kibocsátása óta az összes hadszíntereken győzlemről győzelemre haladtunk előre.

A gazdasági élet hanyatlás és visszaesés helyett a fejlődés és virágzás örvendetes képét mutatja a legtöbb esetben és azok a költségek, melyeket a háboru emészt fel és a melyek minden egyes napon milliókra ruagnak, kizárólag idehaza maradnak hogy ily módon az egészséges gazda

POLENAI GYÓGYVIZ.

Természetes égvényes savanyuviz-forrás. Különleges szer gyomorhaj és köszvény ellen. Kitűnő ízű, igen tisztító ásványviz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Borral vegyítve a legjobb fröccs. Mindenütt kapható. Megrendelhető az uradalmi ásványvizek kezeléségénél Szolyván

ági vérkeringés táplálására szolgáljanak. A hadsereg összes szükségleteit saját mezőgazdasági és ipari termelésünk állítja elő és elgáti ki, minél fogva a hadikölesön is otthon marad és nem szivároga a külföldre.

Az államnak adott kölesönt tulajdonképpen önmagunknak nyújtjuk, hogy azzal mindenünket, amink csak van, védjük; jelenünket és jövőnket óvjuk és biztosítjuk.

A hazafias köteleesség lerovása mellett a hadikölesön jegyzése kitűnő befektetés.

Anyagi felkészültségünkkel és erőfeszítésünkkel meg kell mutatnunk, hogy méltók vagyunk dicső szövetségésünk bizalmára és hogy a német nemzetnek most végbement, a pénzügyek történetében az egész világon egyedül álló, esodálatraméltó fényes eredménynyel zárult harmadik hadikölesön jegyzése után pirulás nélkül állhatunk meg mellette.

A háboru maga rendkívüli drágaságot idézett elő, azok tehát, akik ilyen módon soha nem remélt bevételekhez jutottak, a helyesebben tesszik, ha ezeket a nagy feleslegeket, amiket kizárólag a háborunak köszönhetnek, hadikölesönökbe fektetik, vagyis szép kamatozás mellett hadi közcélokra szolgáltatják vissza.

A kormány ez alkalommal is hat százalékos járadékkötvényeket bocsát ki. Cs pedig szabad és zárt címletekben; a szabad és zárt kötvények között ezuttal is csupán a különbség, hogy a zárt darabokat köteles az állam hat év után teljes névértékben beváltani. Az aláírási határidő, október hó 17-től november hó 17-ig terjed.

Bővebb tájékozást nyújt lapunk 4. oldalán közölt kimerítő prospektus.

Három hónap a 10-es honvédek történetéből.

VII.

Az ellenséget is nagyon összehúzórtuk, mert másnap és harmadnap a legesekélyebb tevékenységet sem fejtette ki; új, friss csapatokat várt, hogy újból támadhasson. Ezalatt a hátunk mögött egyre dörögtek a a przemysli erődök előtt nehéz ágyúink. Vajjon mikor török át a bajorok az öv gyűrűjét, vajjon megkísérli-e még egyszer az orosz felmenteni? Junius elseje meghozta reá a választ.

150 honvéd — 2000 orosz ellen.

Hajnali 2 óraker, ugyanagy, mint 28-án, ismét heves tüzéségi tűz után hatalmas tömegek törnek elő és rohannak meg a honvéd hadosztályt. Elkeseredett, vad dühhel vetik magukat akadályainkra. Puska- és géppuskatűzünk egyik sort a másik után dönti a véres homomba; akadályaink előtt hullák százai hevernek már, de hátulról új és új tömegeket korbácsolnak előre és végül is az akadályt emberi holttestekkel áthidalva, a vérszomjas tömeg több helyen betör állásunkba s a helyét el nem hagyó honvédeket körül fogja. Elkeseredett, véres, állati vadsággal vívott szuronyharc után állásainkat elfoglalják. Hátulról érkező tartalékok újabb rohama onnét kivetni őket, de alig érünk fel ismét a magaslatra, ott újabb friss, pihent tömegekkel találjuk magunkat szembe, amelyek szinte elsöprik iszonyu sulyukkal a tízesek maroknyi csapatát. Azután Kolnikow felé hampolyog a vértől megvadult horda. Es ekkor megtörtént az, hogy a hátul levő parancsnokságok tisztjei, tisztiszolgái, lovászok, küldöncök stb. fegyvert ragadnak és a maroknyi csoport vad elszántsággal tör az ellenség oldalába; már nem győzi, de becsülettel meghelni akartak. Az ellenség meghökkenve áll meg, majd hátrálni kezd; alig 100—150 honvéd harcra 2000 orosz ellen, mikor jobbról a 16. honvédezered 2 géppuskája szintén oldalba kezdi tüzelni az orosz tömege-

ket. Még néhány kínos pere és azután a megvert, összezuzott, megfélemlített ellenség vadul rohan vissza. Hiába vetnek be hátul új és új tartalékokat, hiába próbálják tüzzel előre hajtani saját embereiket, megállítani őket nem lehet; holttestek százain át a megmaradt honvédek ismét visszaveszik állásaikat.

Harmadoapra rá bajor csapatok betörnek Przemyslbe, mi önkéntelenül mondtunk imát a kalmikowi temetőben virágos hant alatt nyugvó hőseink sirja felett. — Przemyslt magyar hősök kényszerültek feladni, magyar hősök drága vérel szereztek vissza. (Folytatjuk.)

(A sajtóiroda hiteles távirati jelentései).

Győzelmes harcunk Szerbiában.

Budapest, okt. 12.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Orosz hadszíntér:

A helyzet változatlan. A Burkanowtól délre fekvő területen három orosz támadást vertünk vissza, egy körülbelül két három kilométernyi kiterjedésű harc vonal szakasz ellen irányított negyedik támadás visszaverése még folyamatban van. Az ellenség a Kormin patakánál és Pasalowkától északra a Styr mellett szintén megkísérelt néhány támadást, de nem ért el eredményt.

Olasz hadszíntér:

Nincs változás.

Délkeleti hadszíntér:

A Szávától és Dunától délre, valamint a Drina alsó folyásánál a támadás az egész harc vonalon folyamatban van.

A Belgrádtól előnyomuló osztrák-magyar csapatok a várostól és a Laudon-sáncoktól keletre emelkedő Lipan hegy rohammal való elfoglalásánál 3 löveget és egy fényszórót zsákmányoltunk. A Belgrádot környező összes magaslatok, amelyek a folyam átkelési pontjai feletti tábori löveg lőtávolon belül uralkodnak, a szövetségesek birtokában vannak.

A németek elfoglalták Szemendriát és az ellenséget Pozsarovacz felé szorítják vissza.

A Hercegovina és Montenegró közti batáron több helyen montenegrói csapatokkal csatározásokra került a sor.

Höfer altábornagy,
s vezérkar főnökének helyettese.

A franciák véres kudarcai.

Berlin, okt. 12.

A német nagy vezérkar jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Arrastól északra a franciák folytatták támadásaikat. Két részleges támadásukat, melyet az október 8-án Loostól délnyugatra tőlük visszafoglalt árkok ellen intéztek, visszautasítottuk. Arcvonalunknak Soucheztól északra kezdődő és Neuville-től keletre végződő része ellen intézett erősebb támadások helyenkint az ellenségnek igen súlyos vesztesége mellett omlottak össze. A franciák csak két csekély kiterjedésű helyen jutottak első vonalunkig. A franciák támadásai a Champagneben is, Tahures mindkét oldalán, az ellenségre nézve érzékeny visszahatással jártak. Az erős tüzéségi előkészítés ellenére sem voltak képesek tegnap este seholy területi előnyökhöz jutni. Az ellenség arra irányuló kísérletei, hogy állásunkat ma reggel ugyanazon a helyen áttörjék, meghiúsultak.

Keleti hadszíntér:

Ilindenburg tábornagy hadseregcsoportja:

Dünaburg nyugati arcvonalán támadásunk eredményeképp két és fél kilométer kiterjedésben rohammal elfoglaltuk az ellenség iluski állásait, 3 tisztet, 367 főnyi legénységet elfogtunk s 1 géppuskát zsákmányoltunk. Az oroszok ellentámadásait visszavertük.

Lipót bajor herceg tábornagy hadseregcsoportja:

Újabb esemény nem történt.

Linsingen tábornagy hadseregcsoportja:

Az ellenséges lovasság Jeziereynél eltakarodott a harcmezőről.

Gróf Bothmer tábornok hadseregének német csapatainál a helyzet változatlan.

Balkáni hadszíntér:

Előnyomulásunk az egész arcvonalon jól halad. Szemendria városát és erődjeit csapataink tegnap elfoglalták.

Lengyel Manó temetése.

Virágok borították el a ravatalt, melyen az ősz katona holtteste nyugodott; de az anyaföld virágainak pompáját messze tulszárnyalta a részvét hervadhatatlan virágerdejé, amely a szivekben Lengyel Manó tragikus, hirtelen halálára kisarjadt. Ujhely város meleg ragaszkodásának és el nem muló szeretetének minden jelével bocsátotta és kísérte utolsó útjára hűs, ges, nemes fiát, akit nem a születés véletlene, de az igazi vonzalom és kölesönös rokonszenv fűzött össze ezzel a várossal elválaszthatatlanul.

A gyászháznál a temetést megelőző napon a Kassáról megérkező családtagoknál, nővéreinel egymást érték a kondoleálok, de a messzi távolból is mély és igaz részvéttel telve, sűrűn érkeztek a kondoleáló táviratok Lengyel Manó nagyszámu tiszteltől és barátaitól, akiket a váratlan hír megrendített.

A ravatalra helyezett koszorúk feliratait a következőkben jegyeztük fel: Felejthetetlen kedves barátunknak — Meczner Gyula és családja. Drága jó testvérünknek — Emma és Irén. Felejthetetlen jó barátunknak — Pintér Pista és családja. Emléked örökké köztünk marad — Énler Gyula és neje. A jó barátunk — gróf Hoyos Sándor. Kedves keresztapának — Jelma. Megszerettünk siratunk — Iréne, Odón, Iri. (Oláh ezredes családja). Szeretett tagtársának — Zemplénavármegyei Casinó. Erdemes igazgatósági tagjának — a Sátoralj-ujhelyi Takarékpénztár. Tagtársunknak és jóakarójának — a kórházi bizottság és a kórházi orvosok és tisztviselők. A hű barátunk — Keresztessy Lajos és családja. Bajtársi szeretettel — Vasutbiztosító csoport tisztikara. Felejthetetlen barátomnak — Nagy Barna. Igaz jóakaromnak — Kovács Ignác.

Vasárnap délelőtt 9 óraker meg végbe a beszentelés és a temetés helyi része a városnak impozáns me-retekben megnyilvánult részvétel lett. A temetésen megjelent nagyszámu előkelőségek között többek között ott voltak Ferenczy Béla cs. és kir. altábornagy, Meczner Gyula főispán, Meczner Béla főrendházi tag, Dókos Gyula cs. és kir. kamarás, alispán, Oláh és Forstner ezredesek, továbbá az Ujhelyben székelő hivatalok vezetői, az Ujhelyben állomásozó katonai tisztikar, stb. stb. A beszentelést Papay Ferenc plébános fényes segédlettel végezte, azután a résztvevők nagy tömege kikísérte a koporsót a vasuti állomásra, ahol a holttestet újra beszentelték, hogy azután utolsó, szomorú utazására, Kassára elinduljon...

A kassai katonai temetés katonai gyászpompával hétfőn, e hó 11-én ment végbe.

A vasuti állomáson felállított ravatalt a kassaiak számos szép koszorúja borította be. A gyászszerzés délelőtt 11 óraker, amikor a beszentelés végző három lelkész megérkezett, hirtől énekkel kezdődött, amelyet énekkar adott elő. A temetésen megjelentek Kassa város előkelőségei és az ott állomásozó katonai tisztikar teljes számban.

A gyászszerzés után a Pompey de Funéres emberei a koporsót a gyászkocsira emelték, majd megindult a gyászmenet, amelynek élén a katonazenekar haladt. Ez után követ-

zett egy fél ság, majd a rendelt katonatyavivőkkel. tagok, a megbarátai, a k város intellig A menetet is nak egy fél

A menet állt, itt a kó huzták, új katonaság dis pedig egy gy

Ezután helyhez, aho zátartozói is tábori lelkés telte és felet a koporsót r lyezték s le hantolták.

Igy tem a magyar ho szerette haz szerette ezt telje és ba mettük el a pig jellemes dásosan ism hű barátot, időre köztü lását belát részvételt fo

Hogy az or

Mind s panaszok, hadifogság kapják me küldött lev

Illeték seink szer a levelezés a közlemér keresoi. A biztosíthat tását, ha nak megk tenként le ennél is r levelet, ha és arra es magánvon

A lev zárólag a tudósító k vénynyel nyomással használni hivatalba A kö állapotok minden h ügynek, nak hirt az orosz teszi a t nyel is. német va ni, mert ban kevé velezések célhoz se

A a hazafis seknek való m nem bír Kül címnek

En leg a fr a német juk. A gyen a hadifoge leit az vabbitja prissor

tése.

a ravatalt, tteste nyu- virágainak yalta a rész- rdeje, amely ó tragikus, Ujhely vá- ak és el nem jelével bo- utjára hűs- a a születés onzalom és ott össze ez- tatlanul. etést meg- megérkezett él egymást a messzi tá- szvétel telve áló táviratok u tisztelőitől váratlan hir ett koszoruk en jegyeztük es barátunk- és családja. — Emma és barátunknak íja. Emléked Énlert Gyula ak — gróf keresztpám- ünk siratunk Oláh ezredes társának — ó. Erdemes a Sátoralja- tagtársuknak kórházi bi- osok és tiszt- Keresztessy rsi szeretettel rti tisztikara. ak — Nagy k — Kovasits órákor ment a temetés új- mpozás m- részvéte mel- nért nagyszámú bek között ott s. és kir. ny. yula főispán, zi tag, Dókus alispán, Oláh ovábbá az Uj- ok vezetői, az katonai tiszt- telést Payer es segédlettel evők nagy tö- ót a vasuti ál- et újra beszen- ólsó, szomorú uljon... metés katonai e hó 11-én felállított ra- os szép koszo- ászszertás dél- a beszentelést egérkezett, ha- amelyet ének- ésen megjelen- lőségei és az tisztikar teljes után a Pompes a koporsót a majd megindult ek élén a kato- után követke-

ett egy fél zászlóalj honvédegyalog- sák, majd a gyászkoesi, oldalán a ki- rendelt katonai őrséggel és a gyer- vővívőkkel. A gyászkoesi a család- tagok, a megboldogultnak *ujhelyi* jó barátai, a katonai tisztikar és Kassa város intelligens közönsége követte. A menetet ismét a honvédegyalogság- mak egy fél zászlóalj zárta be.

A menet a Pesti-ut végén meg- állt, itt a koporsót a kocsiból előre- hozták, újból beszentelték, majd a katonaság diszsortüzet adott, a zenekar pedig egy gyászhimnuszt játszott el. Ezután a koporsót felvitték a sir- helyhez, ahol korábban elhunyt hoz- zártartozói is nyugosznak s ahol egy tábori lelkész várta s ismét beszen- telte és felette imát mondott. Végül a koporsót még egy kőkoporsóba he- lyezték s lebocsátották a sirba és el- hantolták.

Igy temették el Lengyel Manót, a magyar honvédtisztet, aki rajongásig szerette hazáját és benne rajongásig szerette ezt a várost, ahol számos tiszt- telője és barátja között élt; így tem- tettük el a mintaképül szolgáló tal- pig jellemes és szívóságáról közmon- dásosan ismertté vált férfit és kiváló hű barátot, akinek emléke hosszú időre köztünk marad s akinek elmu- lását beláthatatlan időig könnyes részvétellel fogjuk gyászolni.

Hogy levelezzünk az orosz hadifoglyokkal.

— okt. 13.

Mind sűrűbben hangzanak el a panaszok, hogy az Oroszországban hadifogságban levő katonáink nem kapják meg a hozzátartozóik által küldött levelezéseket. Illetékes helyről nyert értesülé- seink szerint ennek okát elsősorban a levelezések nagy mennyiségében és a közlemények túlhoszu voltában kell keresni. A közönség tehát csak úgy biztosíthatja a levelezések célhoz ju- tását, ha az orosz cenzura munkájá- nak megkönnyítése érdekében kéthe- lenként legfeljebb csak egyszer vagy ennél is ritkábban ír, akkor is nem levelet, hanem csak levelezőlapot küld és arra csak néhány sor családi és magánvonatkozású közleményt ír.

A levelezés céljára célszerű ki- zárólag a hadifoglyokat gyámolító és tudósító hivatal által vöröskereszt jel- vényvel kibocsátott és megfelelő elő- nyomással ellátott levelezőlapokat használni, melyek a legtöbb posta- hivatalban is árusítatnak. A közleményben kerülendő a köz- állapotokra és a háborúra vonatkozó minden hír. Különösen sokat árt az ügynek, hogy egyesek burkoltan akar- nak hírt adni a hadi sikerekről, ami az orosz cenzorokat bizalmatlanokká teszi a többi ártalmatlan közlemény- nyel is. Ajánlatos a levelezésnél a német vagy francia nyelvet használni, mert más nyelvekre Oroszország- ban kevés a cenzor és így ezek a le- velezések soká elhevernek, esetleg célhoz sem jutnak.

A falvak intelligenciájára hárul a hazafias feladat, hogy ily levelezé- seknek német vagy francia nyelven való megírásánál a nyelvismerettel nem bírók segítségére legyenek. Különös súlyt kell helyezni a címnek megírására.

Ennél használjuk szintén lehető- leg a francia vagy német nyelvet, de a német címet is latin betűkkel ír- juk. A címben okvetlenül benne le- gyen annak jelzése, hogy címzett hadifogoly, mert más egyének leve- leit az ellenséges külföldre nem to- vábbítják. Ezért tehát a címben a „Prisonnier de guerre“, vagy „Kriegs-

gefangener“ jelzést hozzátenni el ne mulasszuk. Sok függ a rendeltetési hely nevének helyes kiírásától is. Ha e tekintetben kételyeink vannak, forduljunk a postahivatalhoz vagy a hadifoglyokat gyámolító és tudósító hivatalhoz (Budapest, IX. Üllői-ut 1.), mely utóbbi hivatal a cyril betűkkel írt vagy egyébként kevésbé olvas- hatatlan címek megállapításában is a hozzáfördülőknak rendelkezésére áll.

HIREK.

Egy tanítónő hősi halála.

— okt. 13.

Hogyan? Egy gyenge, törékeny testű, gyengéd lelkű, angyalian jó szivű nő is halhat hősi halált? Vaj- jon mi köze lehet a haretérhez egy nőnek s főleg tanítónőnek, ki zsenge, édes leánygyermek, e vidám, vir- gone, apró emberesemeték közt itt- hon, a biztos, kényelmes iskolaterem- ben végzi áldásos nevelői munkáját? Akinek nem rombolni, de építeni, nem törni-zuzni, de javítani szent és nemes hivatása?

S mégis úgy van. Hősi halált halt e hó 9-én *Bermann Zsanett*, a helybeli statusquo izr. bitközség tanítónője. Nem azon a haretéren ugyan, ahol öldékolnek, hanem azon a má- sikon, azon a talán még szentebben, azon a feltétlen emberiben, ahol a hazáért kapott égő sebeket gyöngéd női kezek gyógyítják, ahol a kemény szivű, erős lelkű honfiak sajtó fájd- almaikat lágy kezű, még lágyabb ér- zésű honleányok jó szóval, résztvevő lélekkel, figyelmes bánásmóddal, fel- áldozó ápolással mérséklék, enybitik. *Bermann Zsanett* nem elégedett meg azzal, hogy a hazafiságot csupán szó- val hirdesse a szavait lesó apró nép körében. Amit hirdetett, cselekedte is erejének teljes megfeszítésével ro- gyásig, mindhalálig. A pihenésre szánt időt újabb, még nagyobb fáradalma- k vállalásával töltötte. Meg akarta men- teni a hű honleány — e szent mentő munkában önfeláldozással résztvevő hősie társnőivel együtt — önmaguk- nak, családjuknak, a hazának a hareté- ren megebesült, megrokkant vagy kínos betegségbe esett vitéz hadfiakat. S addig-addig mentett, amíg bele- pusztult a mentő munkába — ön- maga. Az amugy is törékeny, elesi- gázotti testre átragadt a gyilkos kór, megtörte a hősi lelket és sirba dön- tötte a jeles honleányt, szivszagató fájdalomra benne egyetlen gyámolót vesztett özvegy édes anyjának, sze- rető tanítványainak és kartársainak, tisztelői nagy seregének, városunk egész társadalmának.

Jól mondta könnyekre indító bu- csuztatójában *Rácz Sándor* kantar- sunk: benne a legjobbak, legönzet- lenebbek, legderekbakk egyikét ra- gadta el a halál kórnetetlen angyala. A tanítói nemes hivatást méltóan, nemesen töltötte be. Ha nem igazolta volna ezt fáradhatatlan nevelői tevé- kenységével, erkölcsös, példás életé- vel, megbizonyította korai, gyászos, hősi halálával. Példa volt az élete, példa a halála egyaránt. Legyen példa továbbra is! Tőle vegyetek honleá- nyok példát, hogyan kell az imádot magyar hazáért élni és hogyan — ha kell — meghalni is érte!

Te pedig, elköltözött kedves ta- nító-testvérünk, aludd csendesen az igazak, édes, örök álmát. Álmodjál

annak a szent ügynek a diadaláról, amelyért értékes ifju életed áldoztad. Mert annak az ügynek diadalra kell jutnia, amelynek ily önfeláldozó har- cosai, hősei, vértanui vannak! G.

— Uj doktor. *Heltai Sándor* sá- toraljujhelyi ügyvédjelöltet szomban avatták Kolozsváron jogtudományi doktorrá.

— Meghívó. A „Kereskedelmi Kör“ folyó hó 19-én délután 6 óra- kor a Kör helyiségében *rendkívüli közgyűlést* tart, melyre a Kör tag- jait ez uton is tisztelettel meghívom. *Grünbaum Simon*, ügyvezető alelnök. Tárgy: A Kereskedelmi Kör címvál- toztatása és az ezzel kapcsolatos alap- szabálymódosítás.

— A besorozott 43—50 éves volt tisztek kiképzési tanfolyamának fel- állítása elhalasztatott. A m. kir. hon- védelmi miniszter folyó évi október hó 8 án a következő körrendeletet bocsátotta ki: A besorozott 43—50 éves volt tisztek és tisztjelöltek négy hetes kiképzési tanfolyamának felál- lítása elhalasztatott, miért is a kikép- zési tanfolyamba való felvételle, va- lamint a népfelkelő tisztté való egy- idejű kinevezésre és az idő előtti be- hívásra vonatkozó, — a honvédelmi miniszterhez címzett és a tartózkodási hely szerint illetékes népfelkelő parancsnokság útján benyújtandó, — kérvényeknek beérkezési határideje 1916. évi január hó 5-éig meghosz- szabbíttatik.

— Értesítés. Azon leánytanulók, kik a polgári leányiskolával kaposo- latos képzőintézeti tanfolyamra jelent- keztek, felhivatnak, hogy f. hó 14-én csütörtökön d. u. 3 órákor jel-ntkez- zenek az állami polgári leányiskola (*Andrássy-utca*) igazgatóságánál.

— A harmadik hadikölcsön és az első Magyar Általános Biztosító Tar- saság. Az első Magyar Általános Biz- tosító Társaság igazgatósági ülése *Ormódy Vilmos* vezérigazgató főren- diházi tag indítványára, e társaságnál hagyományos hazafias érzéstől áthat- va, elhatározta, hogy a harmadik ha- dikölcsönből ismét 25 millió koronát fog a m. kir. pénzügyminiszterium útján jegyezni. Az előző két hadiköl- csönből a társaság 32 és fél millió korona értékű cimetet vett át és így a határozatba ment jegyzés összegét is beszámítva, az „Első magyar“ ösz- szes jegyzései — leányintézeteinek jegyzéseitől eltekintve — 57 és fél millió koronára, vagyis oly összegre rugnak, melyet eddig Magyarorszá- gon és Ausztriában egyetlen pénzinté- zet sem jegyzett.

Ezen fontos határozat meghozat- alánál az intézet vezetőségét azon erkölcsi és hazafias szempont vezé- relte, hogy a társaságnak az utolsó évtizedekben követett szigorú tartalé- kolási elvének következményeképen hatalmossá vált anyagi erejét a leg- messzebb menő mértékben az állam által kibocsátott, teljes biztonságot nyújtó és előnyösen kamatozó cimle- tek nagymérvű vásárlása által a haza szolgálatába állítsa. Ezen a társaság által eszközölt újabb impozáns ösz- szegű hadikölcsön jegyzés, mely a jövőbe vetett hit legfőnyesebb bizo- nyítékát nyújtja, mint példaadó ha- zafias eszelkedet a legszélesebb körök- ben is bizonyára a legjobb hatást fogja kelteni. Ha eme nehéz időkben összes gazdasági tényezőink és pénz- ügyi vállalataink ugyanily hazafias áldozatkészségtől áthatva, a harmadik hadikölcsön kibocsátását anyagi esz- közök teljes igénybevételével hasonló mértékben mozdítják elő, a harmadik hadikölcsön sikere végeredményében minden bizonynyal az előzőket is messze tul fogja szárnyalni.

— Mozi előadás. Ma szerdán és holnap csütörtökön nagy kabaréval egybekötött jótékonycélu mozi előadás lesz, a nálunk már előnyösen ismert *Szentirmay Béla* igazgatása alatt. El- sőrendű kabaré számok kerülnek szín- re; azonkívül szerdán még egy gyö-

nyörű mozifilm is lesz: „A Barnum cirkusz titka“ c. rendkívül érdekes dráma. A csütörtöki kabaré műsora teljesen új lesz, ezenkívül színre ke- rül a legújabb moziszkeccs és egy 1 felvonásos bohózat. Csütörtökön d. u. fél 6 órákor is lesz előadás, mérsé- kelten felemelt helyárakkal.

— Hir az orosz fogságból. *Ge- netay István*, a Zemplén nyomdának hosszu ideig volt gépkestere lapunk főszerkesztőjéhez *Krasnowadsk* váro- sából (Turkesztánból) levelező-lapot intézett, melyben tudatja, hogy márc. 12 én orosz fogságba esett; jól van és egészséges. Kérte, hogy összes ujhelyi iparos társait és ismerőseit tudassuk erről, aminek most eleget teszünk.

Főszerkesztő és lapfajdos: **Éhlert Gyula**
Felalós szerkesztő: **Teloky Sándor.**

HIRDETÉSEK.

Megvételre kerestetik

egy jó karban levő használt zongora vagy pianino. Cim megtudható a kiadóhivatalban

A kir. tanfelügyelői hi- vatal takarítására keresek egy gyermekes özvegy asszonyt, esetleg gyermek- telen házaspárt. Termé- szetbeni lakás a hivatal mellett.

Jelentkezni lehet a kir. tanfelügyelői hivatalban a délelőtti órákban (*Kazin- czy-utca 18.*)

Beregszászy István,
kir. tanfelügyelő.

Fajalma

kapható Buttkán **Wiczmandy Ödönnénél**. Arany parmen és **Renettek** 50 koronájával, a többi finom tartós fajták 40 koronájá- val mmázsánként, loco Bánócz vasuti állomás. Utánvét mellett, ládák v. kosarakban csomagolva.

Hirdetmény.

A kövágói 1. és 218. számú tjkvben foglalt és meg nem ne- vezetett végrehajtást szenvedett tulajdonát képező ingatlanoknak záriat folytán árverés útján leendő bérbe adására határnapul **folyó évi október hó 19-ének délutáni 3 óráját** Kövágó községébe a község házához kitűzöm.

A kikiáltási ár 769 korona, bérleti idő egy gazdasági évre terjed. Árverelni szándékozók 10% kötelesek az árverés meg- kezdése előtt letenni. A feltéte- lek a varannói kir. járásbíróság hirdetményi tábláján és irodám- ban megtekinthetők.

Varannó, 1915. október 8.

Dr. Kasztriner László,
zárgondnok.

A harmadik magyar hadi kölcsön.

A hosszan elhúzódó háboru szükségessé teszi, hogy a hadi szükségletek zavartalan ellátása céljából új hadi kölcsön becsátassék ki. E szükségletek fedezésére a pénzügyminister ezuttal kizárólag az első hadi kölcsön címleteinek megfelelő, 6%-kal kamatozó adómentes járadékkölcsön-kötvényeket becsát nyilvános aláírásra. A pénzügyminister tehát a harmadik hadi kölcsön kibocsátásánál is közvetlenül fordul a közönséghez, a mint ez legutóbb a Német Birodalomban is történt. A kibocsátás összege a nyilvános aláírás eredménye alapján fog megállapítást nyerni.

Az aláírás egy hét leforgása után veszi kezdetét és 1915. október 18-tól november 17-ig bezárólag fog megtartatni. Aláírási helyekül fognak szerepelni az összes állami pénztárak és adóhivatalok, a postakarékpénztár és közvetítő helyei, valamint az összes számottevő hazai pénzintézetek.

A kibocsátásra kerülő és 6%-kal kamatozó kölcsönkötvény aláírási ára minden 100 korona névértékért:

1. ha az aláíráskor az aláírt összeg egész ellenértéke befizettetik:

a) 1915. évi október 30-ig bezárólag történő aláírás esetén 97 K. 10 fillér,

b) 1915. évi október 30-át követő időben 1915. évi november 17-ig bezárólag történő aláírás esetén: 97 K. 40 fillér.

2. ha pedig az alább ismertetendő kedvezményes (részletekben történő) fizetési módokat vétetik igénybe, úgy az 1915. évi október hó 18-tól november 17-ig bezárólag terjedő egész aláírási határidőben történő aláírásnál változatlanul 98 korona.

A harmadik hadi kölcsönrel is a legkisebb jegyezhető összeg 50 koronában van megállapítva, hogy így a kölcsön jegyzése a legszélesebb néprétegek részére is lehetővé tétessék.

A harmadik hadi kölcsön kötvényei 1915. november 1-től kezdődőleg évi 6%-kal, minden év május 1-én és november 1-én lejáró utólagos részletekben kamatoznak, tehát az első szelvény 1916 május 1-én esedékes. Az aláírás illetve befizetés napjától a folyó évi november 1-ig terjedő időre eső kamatok akként térítetnek meg, hogy a folyó évi október hó 31-e előtt eszközölt jegyzéseknél, illetve befizetéseknél a kötvények aláírási ára 30 fillérrel kisebb összegben van megállapítva, mint az ezen időpont után történő jegyzéseknél.

Az aláírt összegek ellenértéke az aláírási helynél fizetendő be és az aláírási áron felül az aláíróval szemben sem folyó kamat, sem jutalék felszámításának helye nincs.

Ha az aláírt összeg 100 koronát meg nem halad, az aláírás alkalmával mindenkor az aláírt összeg egész ellenértéke befizetendő.

A 100 koronát meghaladó aláírásoknál a részletekben történő befizetés is meg van engedve, de ez esetben az aláírás alkalmával az aláírt összeg 10%-ka biztosítékképpen leteendő és pedig a kir. állampénztáraknál és adóhivataloknál, a m. kir. postakarékpénztár közvetítő hivatalánál; továbbá az 1898: XXIII. t.-cz. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezetenél készpénzben, míg a többi aláírási helynél vagy készpénzben, vagy olyan értékpapirokban, amelyek az aláírási hely elfogadhatóknak tart. A részletek pedig az aláírási helynél a következőképp fizetendők:

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1915. dec. 7-ig,

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1915. dec. 18-ig,

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1915. dec. 28-ig,

a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1916. jan. 8-ig.

Az utolsó részlet befizetése alkalmával az aláírási hely a letett biztosítékot elszámolja, illetőleg visszaadja.

A jegyzés céljaira szolgáló nyomtatvány-úrlapok az összes aláírási helyeknél díjtalanul kaphatók. Ily nyomtatványok hiányában az aláírás levélileg is eszközölhető.

A befizetés alkalmával az aláíró fél az aláírási helytől pénztári elismervényeket kap, a melyek a fél kívánságára kiadott ideiglenes elismervényeknek a végleges kötvényekre való kicserélésére nézve idejekorán hirdetmény útján fog a felhívás közléséteteni. A végleges kötvények kiadása költségmentesen ugyanazon a helyen fog történni, a hol a pénztári elismervények, illetve a fél kívánságára kiadott ideiglenes elismervények kiadottak.

A harmadik hadi kölcsön kötvényei — ép úgy, mint az első és második hadi kölcsön 6%-kal kamatozó kötvényei — zároltan is jegyezhetőek lesznek és az aláíró, a ki az általa jegyzett kötvényeket az aláírás alkalmával zárolja és ezt a zárolást öt éven át fel nem oldatja, azt a jogot nyeri, hogy az öt évi időszak utolsó évnegyedében, legkésőbb azonban 1920 november

1-én a kötvényen alapuló követelését, e naptól számított egy évre névértékben leendő visszafizetésre, felmondhatja. A m. kir. kincstár köteles az ilyképp felmondott kötvényeket legkésőbb 1921 november 1-én névértékben visszafizetni.

A harmadik hadi kölcsön zárolt kötvénydarabjainak úgy a felmondási, mint a visszafizetési időpontja tehát teljesen egybeesik a második hadi kölcsön zárolt kötvényeinek felmondására és visszafizetésére megállapított határidőkkel. A zárolásból kifolyólag az aláíró felet költség nem terheli.

Zárolásnak csak 1000 koronát meghaladó összegű jegyzéseknél van helye, tehát itt a legkisebb jegyzés 1050 korona.

A m. kir. pénzügyministerium fentartja magának azt a jogot, hogy előre közzéteendő három havi előzetes felmondás mellett ezt a kölcsönt egészben vagy részben, névértékben visszafizettesse, azonban az esetleges felmondás — ép úgy, mint a második hadi kölcsön 6%-kal kamatozó kötvényeinél — 1921 május 1-ét megelőző időre nem történhetik meg.

A kamatok ép úgy, mint felmondás esetén a kölcsönkötvények tökéértéke minden fennálló és a jövőben behozandó magyarországi adó, bélyeg és illeték levonása nélkül fizetetik ki.

A kölcsönre történő befizetésekre a moratorium alá nem eső betétek — a felmondási határidő betartásával — korlátlanul igénybevehetőek.

A betéti tizlettel foglalkozó intézeteknél s más ily czégek-nél 1914. évi augusztus hó 1-je előtt betéti könyvre elhelyezett, egyébként a moratorium-feloldó rendeletben foglalt korlátozások alá eső betétek azonban a kibocsátásra kerülő járadékkölcsönkötvényekre történő befizetések céljaira csupán a jegyzés idejében fennálló összegük 50%-ka, de legfeljebb a betét tulajdonosa által jegyzett összeg 50%-ka erejéig vehetőek igénybe.

Azok, a kik a befizetésekre ilyen, egyébként a moratorium-feloldó rendelet alá eső betétjüket kívánják igénybe venni, annál az intézetnél vagy czégnél, illetve annak az intézetnek vagy czégnek közvetítésével tartoznak jegyezni, a melynél a betét el van helyezve.

A kibocsátandó kötvényekre és pedig úgy a szabad, mint a zárolt darabokra, az Osztrák-Magyar bank és a M. kir. hadi kölcsönpenztár a járadék-kötvényeknek kézzizálogul lekötése mellett, a névérték 75%-káig, a mindenkor hivatalos váltóleszámitolási kamatlábon, tehát jelenleg 5%-kos kamattal, nyujtnak kölcsönt. Ezek a kedvezmények 1917. évi december 31-ig maradnak érvényben. A nevezett két intézet ugyancsak a mindenkor hivatalos váltóleszámitolási kamatlábon nyujt a náluk zálogul elfogadható értékpapirokra kölcsönt, ha a felveendő összeg igazoltan a jelen felhívás alapján aláírt összegek befizetésére szolgál. A meghosszabbított ily kölcsönök a mérsékelt kamatláb kedvezményében 1917. december 31-éig szintén részesülnek. A fenti befizetési határidők alatt folyósított kölcsönök után, a fél kívánságára, a mindenkor váltóleszámitolási kamatláb helyett, 1917. évi december 31-ig, évi 5%-kos állandó kamatláb biztosítatik.

Ezenfelül az Osztrák-Magyar bank és a M. kir. hadi kölcsönpenztár a fent körülírt módokat mellett azoknak, a kik igazolják, hogy a jelen aláírási felhívásban foglalt befizetési határidők alatt az aláírásra becsátott hadi kölcsön jegyzése céljából más hitelintézetnél (bank, takarékpénztár, hitelszövetkezet stb.) vagy bankczégnél vettek fel kölcsönt, ennek a kölcsönnek visszafizetésére évi 5%-kos állandó kamatlábon fognak új kölcsönt nyujtani s ennek a kölcsönnek meghosszabbításánál is évi 5%-os állandó kamatlábat fognak alkalmazni; ez a kedvezmény is 1917. december 31-ig marad érvényben.

Az aláírók kívánságára e járadékkölcsön kötvényeit a szelvények beváltásával megbízott hivatalos beváltóhelyek és az Osztrák-Magyar bank budapesti főintézete, valamint a magyar szent korona országai, továbbá a Bosznia és Hercegovina területén levő fiókjai 1917. december 31-ig költségmentesen fogják megőrizni és kezelni.

A harmadik hadi kölcsön előnyös feltételei, a pénzpiac kedvező helyzete, az utóbbi hónapoknak a háborút eldöntő fényes győzelmei és ennek folytán annak kétségtelen és világos felismerése, hogy a létünkért folytatott nagy küzdelem győzelmes befejezésére szükséges kölcsön jegyzésében való minél nagyobb részvétel az aláírók magánérdekei mellett a közérdeket is nagy mértékben szolgálja: biztosítékai annak, hogy a harmadik hadi kölcsön jegyzésének eredményében az ország lelkes önbizalma és nagy teherbírásáról ismételtén fényes bizonyosságot tevő gazdasági ereje előreláthatólag még impozánsabban fog megnyilvánulni, mint az első és második hadi kölcsön alkalmával.